

แนวทางการให้ยารักษาวัณโรคในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร

- ให้การรักษาวัณโรคทันทีที่ตรวจพบ โดยระบบยาที่ไม่มี aminoglycoside, quinolone
- ให้ pyridoxine (วิตามิน บี 6) วันละ 50-100 มก. นอกเหนือจากยาบำรุงครรภ์ปกติ

ตาราง 8 ตารางการใชยาวัณโรคในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร

ยารักษาวัณโรค	ข้อแนะนำสำหรับหญิงตั้งครรภ์/ให้นมบุตร	Pregnancy Category	อื่นๆ
H	<ul style="list-style-type: none"> - Isoniazid สามารถผ่านทางรกได้ ดังนั้นหากจำเป็นจะต้องรักษาเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กในทารกติดเชื้อวัณโรคก็สามารถใช้ในขณะตั้งครรภ์ได้ ดังนั้นจึงเป็นยาที่มีความสำคัญในลำดับต้นๆ ในการรักษาเชื้อวัณโรคในหญิงตั้งครรภ์ - Isoniazid สามารถแพร่ผ่านทางน้ำนมได้ แต่ในปริมาณที่น้อยเท่านั้น ดังนั้นหากจำเป็นต้องได้รับการรักษายังสามารถให้รับประทานได้ในขณะที่ให้นมบุตร 	B	จำเป็นต้องได้รับควบคู่ไปกับ Pyridoxine (B6) (50-100 mg/day)
R	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่แนะนำให้ในหญิงตั้งครรภ์เนื่องจากพบการเกิดภาวะ Teratogenic effect ในสัตว์ทดลองและสามารถแพร่ผ่านทางรกในมนุษย์ได้เช่นกัน แต่ก็สามารถรับประทานได้หากมีภาวะโรคในระดับปานกลางถึงรุนแรงและต้องได้รับการรักษาอย่างเร่งด่วน - ผู้ผลิตยาหลายๆ บริษัท ทำการศึกษาแล้วพบว่าสามารถแพร่ผ่านทางน้ำนมได้ แม้จะพบในสัตว์ทดลอง แต่ CDC ก็ไม่ได้ระบุเป็นข้อห้ามใช้สำหรับหญิงให้นมบุตร จึงสามารถให้นมบุตรได้ 	C	
E	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่แนะนำให้ในหญิงตั้งครรภ์เนื่องจากพบการเกิดภาวะ Teratogenic effect ในสัตว์ทดลองแม้ยังไม่มีรายงานและข้อมูลเพียงพอในการศึกษาในคน แต่ก็มีรายงานอุบัติการณ์การผิดปกติของทารกที่เกิดจากหญิงที่ใช้ยาในขณะตั้งครรภ์ - สามารถให้นมบุตรได้ถ้า**หากจำเป็น**เนื่องจากพบว่ามีผลข้างเคียงน้อยของทารกที่ได้รับน้ำนมจากการดื่มน้ำนมมารดาที่รับประทานยา และควรระมัดระวังผลข้างเคียงที่จะเกิดขึ้น เช่น ผื่นแพ้ คลื่นไส้ อาเจียน 	C	
Z	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่แนะนำให้เป็น Firstline ในการรักษาสำหรับหญิงตั้งครรภ์ (WHO: Blumberg, 2003) ถึงแม้จะมีข้อมูลการศึกษาน้อยในสัตว์ทดลองเกี่ยวกับ Teratogenic effect ก็ตาม หากมีความรุนแรงของโรคปานกลางถึงรุนแรงมากก็สามารถพิจารณาให้ได้ - สามารถให้นมบุตรได้เนื่องจากตรวจพบความเข้มข้นของยาในน้ำนมเป็นปริมาณที่น้อยมาก และเมื่อเปรียบเทียบกับความเข้มข้นของยาที่ผ่านทางรก (Holdiness, 1984) 	C	
S	<ul style="list-style-type: none"> - ยาสามารถแพร่ผ่านทางรกไปสู่ทารกในครรภ์ได้ และมีรายงานหลายฉบับที่ระบุว่าพบปัญหาการเจริญเติบโตของทารกจากการดื่มน้ำนมมารดาที่ได้รับยาขณะตั้งครรภ์ - ไม่แนะนำให้ในหญิงให้นมบุตรเนื่องจากยาสามารถแพร่ผ่านทางน้ำนมได้ดี 	D	

** ยารักษาวัณโรคในกลุ่ม First line drug ส่วนใหญ่ถึงแม้จะเป็น pregnancy category : C แต่ก็สามารถพิจารณาให้ในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตรได้ เนื่องจากถือว่ามีความจำเป็นหากผู้ป่วยอยู่ในภาวะโรคที่รุนแรงหรืออยู่ใน Intensive phase และหากต้องได้รับการรักษาเร่งด่วน ทั้งนี้ควรอยู่ในการควบคุมและดูแลของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ